

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/26/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714200807
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2014:8714200807.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, samosudkyňou JUDr. Dagmar Soliarovou, vo veci starostlivosti o maloletú B. O., nar. XX. X. XXXX, t. č. umiestnenú v V. O. L. I., A. A. Z. I.G. Č.. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov N. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., B. XX a M. O., nar. XX. X. XXXX, bytom Č. P., K., Z. XX, v konaní začatom na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e nad maloletou B. O., nar. XX. X. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v V. V. A.. C. I., C. X, O..

Matka maloletého dieťaťa, N. O., sa z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 20. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet príslušného detského domova.

Otec maloletého dieťaťa, M. O., sa z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletej B. sumou 100,- eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 20. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet príslušného detského domova.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Tunajšiemu súdu bol predložený podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej B. O..

Súd začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej výchovy u mal. B. O..

Z predmetného podnetu vyplýva, že maloletá Jana je na základe uznesenia Okresného súdu O., č. k.: XXP/XX/XXXX zo dňa XX. X. XXXX predbežne umiestnená v starostlivosti V. - C. A. C.. V čase nariadenia predbežného opatrenia matka nezvládala výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, výrazne sa zhoršil prospech maloletej, táto riadne neplnila školskú dochádzku a začala s konzumáciou alkoholu. Rozsudkom Okresného súdu v O., Č.. C.: XXC/XXX/XXXX bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a ďalším rozhodnutím Okresného súdu v O. XXP/XX/XXXX bolo výživné na maloleté dieťa určené zo strany otca v sume 100,- eur mesačne. Zároveň sa na okresnom súde vedú konania 0Tp/255/2013 a 0Tp/233/2013, nakoľko na matku bolo podané trestné oznámenie za ohrozovanie mravnej výchovy mládeže a bola uznaná vinnou trestným

rozkazom 5T/99/2012 -71 zo dňa 10. 8. 2012. Za ten istý skutok bola podaná obžaloba dňa 16. 11. 2012. Vzhľadom k problémom s výchovou maloletej chcela túto zodpovednosť prevziať prastará matka dieťaťa, ktorá aj podala na Okresný súd v Poprade návrh na zverenie maloletej Jany do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Dieťa sa presťahovalo k prastarej matke, ale situácia sa ešte viac zhoršovala. Dieťa zanedbávalo školskú dochádzku, začalo požívať alkohol v takých množstvách, že bolo potrebné privolať aj rýchlu zdravotnícku pomoc. Prastará matka sama uznala, že starostlivosť o maloletú Janu nezvláda a jej zdravotný stav jej nedovoľuje zabezpečiť výchovu maloletej, preto netrvala na svojom návrhu o nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti a tento zobrala späť. Maloletá bola teda umiestnená do C. A. Z. C.. Pre poruchy správania dieťa dňa 20. 8. 2013 bolo hospitalizované v V. O. L. Z. I.. Maloletá je stále v liečebni, dĺžka pobytu je závislá od jej zdravotného stavu. Zároveň Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad uviedol, že matka ani v súčasnosti nemá vytvorené podmienky pre dieťa a nezmenil sa jej spôsob života a iní príbuzní nemajú možnosť zobrať maloletú Janu do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a z týchto dôvodov žiadali, aby nad maloletou bola nariadená ústavná výchova.

Na pojednávaní matka dieťaťa uviedla, že sa veľmi snažila a chcela, aby sa dieťa vrátilo do jej domáceho prostredia, avšak uvedomuje si aj riziká, ktoré sú s tým spojené. V súčasnosti býva s priateľom v jednoizbovom nájomnom byte, kde náklady na domácnosť hradí jej priateľ. Matka je toho času nezamestnaná, bez evidencie na úrade práce a hľadá si prácu. V budúcnosti by mohla pracovať ako R. Z. E. B.. Jednalo by sa však o prácu, kde by musela byť prítomná po dobu 5 dní mimo domova, a teda v tom čase by sa nemohla starať o maloletú. Zároveň si uvedomuje, že dieťa momentálne užíva lieky a je potrebné, aby aj v budúcnosti dodržiavala presný liečebný režim. Zároveň uviedla, že si uvedomuje všetky riziká, ktoré by boli spojené s tým, ak by dieťa prišlo do prostredia k matke, ku kamarátom a opätovne by mohlo dôjsť k požívaniu alkoholických nápojov. Matka uviedla, že po emočnej stránke jej dieťa veľmi chýba a v budúcnosti si chce vytvoriť všetky podmienky pre to, aby sa dieťa mohlo k nej vrátiť.

Otec maloletého dieťaťa sa na pojednávanie ospravedlnil z finančných dôvodov, zároveň uviedol, že bol dlhodobo práceneschopný a nemá peniaze na cestu. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17. 2. 2014 uviedol, že ospravedľňuje túto neúčast z uvedených dôvodov na pojednávaní a súhlasí s tým, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Zo správy z C. A. Z. C. vyplýva, že po umiestnení maloletej dieťa začalo riadne navštevovať X. P. J. Š. a počas pobytu v zariadení bol pre ňu vypracovaný individuálny plán na zvládnutie krízy, ktorého súčasťou je aj rozvojový plán dieťaťa a výchovný plán. Koncom júla 2013 sa však zhoršil jej psychický stav, čo bolo konštatované aj odborníkmi, zvýraznili sa poruchy správania. Z týchto dôvodov bola maloletá prevezená na psychiatrické oddelenie do C. a neskôr dňa XX. X. XXXX premiestnená do V. O. L. I..

Zo správy V. O. L. Z. I.rani vyplýva, že dieťa bolo k nim prevezené za účelom dlhodobého preliečenia. Dôvodom hospitalizácie sú poruchy správania a emočné poruchy. Adaptácia dieťaťa na prostredie liečebne prebehla bez výraznejších ťažkostí. V súčasnosti je jej stav stabilizovaný, vyžaduje sa pravidelné podávanie liekov a psychoterapeutické vedenie. Správanie dieťaťa je v súlade s liečebným režimom a dieťa rešpektuje stanovené pravidlá. Jej zdravotný stav nie je prekážkou návštevy školy, ale keďže dieťa by malo navštevovať v súčasnosti už strednú školu, v prostredí liečebne sa vzdeláva individuálne, zo všeobecných predmetov, pod dohľadom terapeuta.

Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že poukazuje na predmetné vyjadrenie, ktoré bolo dané v podnete na nariadenie ústavnej starostlivosti, kde sú aj podrobne vypísané dôvody, pre ktoré bol takýto podnet podaný. Taktiež poukázali na správu M. A., z ktorej vyplýva, že matka dieťaťa v súčasnosti nemá vytvorené vhodné podmienky pre návrat dieťaťa do jej prostredia. Otec dieťaťa sa od jej útleho veku nijakým spôsobom na výchove nepodieľal, o dieťa nejavil záujem. Matka v súčasnosti nemá pracovný pomer, nie sú u nej vytvorené podmienky na riadnu starostlivosť o dieťa, preto navrhujú, aby súd nariadil nad maloletou B. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v V. A.. C. I. Z. O., ktorý detský domov môže zabezpečiť maloletému dieťaťu jednak pravidelnú návštevu strednej školy, taktiež dodržiavanie liečebného režimu, terapeutický dohľad a podobne. Zároveň navrhujú, aby súd zaviazal rodičov prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené

neplnoleté dieťa a u otca ponechať výživné tak, ako bolo rozhodnuté v minulosti, sumou 100,- eur mesačne.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia neviedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia súd nariadil nad maloletou Janou ústavnú starostlivosť, nakoľko takéto rozhodnutie je jednoznačne v prospech a v záujme maloletého dieťaťa. Na strane matky nemá vytvorené podmienky pre riadnu starostlivosť o dieťa, navyše je tu obava z možnosti opätovného nadviazania vzťahu v bývalej partii kamarátov, kde by dieťa opätovne mohlo začať požívať alkoholické nápoje. Taktiež je potrebné, aby u maloletej bol riadne dodržiavaný liečebný režim tak, ako bol nastavený v V. O. L.Č. I. a takúto záruku domáceho prostredia maloleťmu dieťaťu neposkytuje. Pre ďalší vývoj maloletého dieťaťa je nesmierne dôležité, aby navštevovala strednú školu, čím by si zvýšila kvalifikáciu a následne by sa mohla aj lepšie uplatniť na trhu práce. Z týchto dôvodov je jednoznačne nariadenie ústavnej starostlivosti v záujme maloletej, a preto súd túto ústavnú starostlivosť u maloletej nariadil.

Pokiaľ sa týka výšky výživného, v tomto smere súd vychádzal jednak zo schopností a možností na strane matky a na strane otca. Matka je toho času nezamestnaná, bez evidencie na úrade práce, prácu si hľadá, a preto súd v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine matku zaviazal s úhradou výživného v minimálnej výške, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa. Pokiaľ sa týka výživného na strane otca, súd pri jeho určení vychádzal z rozhodnutia 14P/76/2010. Preto určil výživné v sume 100,- eur mesačne. Na tunajšom súde však prebieha konanie pod sp. zn.: 15P/193/2013 o znížení výživného na mal. B. O., kde súd skúma pomery na strane otca, tento bol aj vypočítaný prostred. dožiadaného súdu, zároveň sa skúmali jeho osobné a majetkové pomery. Vzhľadom k uvedeným okolnostiam, výška výživného na strane otca v budúcnosti môže byť zmenená, a preto sa, s poukazom na zmenu pomerov na jeho strane, nejedná o konečné rozhodnutie v danej veci, následne výška výživného bude zodpovedať jeho osobným majetkovým pomeroch a možnostiam a schopnostiam na strane otca.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, pretože ide o konanie starostlivosti súdu o maloletých, ktoré môže začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa §-u 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha.

Podľa ods. 2 cit. ust. odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca, alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený, to neplatí, ak senát rozhodol namiesto samosudcu,

b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 cit. ust. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva odvolania výslovne vzdali, toto právo nemajú.